

© PATRICK DIELEMAN

VROEG ZAAIEN, NIEUWE RASSEN EN RESISTENTIE

Het Bieteninstituut (KBIVB) organiseerde begin september een bezoek aan 3 proefvelden in de omgeving van Hannuit en Landen. Door de gewassen te bekijken en te vergelijken, kan men zich een beter beeld vormen van het effect van diverse proefbehandelingen. – Patrick Dieleman

Tijdens zijn verwelkoming wees Jean-Pierre Vandergeten, directeur van het KBIVB, op het mogelijk wegvallen van het suikerbietenquotum. "Het wegvallen van het quotumsysteem betekent dat de biet en de geproduceerde suiker op wereldvlak concurrentieel moeten blijven tegenover de andere bronnen van suiker. We zijn dus gedwongen meer en meer suiker te produceren om te overleven met het oog op de kosten en het milieu." De eerste van de bezochte proeven had rechtstreeks te maken met de vorige herziening van het suikerbeleid. De sluiting van meerdere fabrieken dwong de suikerfabrieken immers om de campagne vroeger te starten en later te beëindigen.

Vroege zaai en vroeg rooien

A sinds 2010 worden proeven opgezet om te onderzoeken of men via een vroege zaai een betere suiker- en financiële opbrengst kan bekomen. Op het proefveld in het Waalse Merdorp werden de eerste bieten

.....
Als er 40 dagen voor de oogst nog geen symptomen zijn, kan je een preventieve behandeling tegen bladziekten overslaan.
 .....

gezaaid op 16 maart. De normale zaai gebeurde op 6 april. In de proef werd een suikerrijk, een zwaar en een ras van het evenwichtige type gebruikt. Om te kunnen nagaan of een vroege zaai gecompenseerd moet worden met een dichtere, dan wel een dunnere zaai, werden de rassen Kassia KWS en Charly met 3 dichtheden gezaaid, op 17, 20 en 23 cm in de rij. Onderzoeker Guy Legrand van het KBIVB herinnerde eraan dat de vroegste zaai-datum van suikerbieten in een streek niet bepaald wordt door de temperatuur, maar wel door de neerslag. "Elk jaar opnieuw

stellen we vast dat er gezaaid wordt wanneer het 6 opeenvolgende dagen niet regende. Dit jaar was 50% van het areaal uitgezaaid op 28 maart, slechts één dag later dan in 2011. Maar door het extreem koude weer van april verliep de ontwikkeling van het gewas veel langzamer. De rijen sloten zich pas tussen 10 en 20 juni, waar dit in 2011 al tussen 30 mei en 5 juni gebeurde." Het blijft uitkijken naar de resultaten van dit jaar, maar vorig jaar wees de proef in Lens uit dat de suikeropbrengst vooral gerelateerd is aan het aantal groeidagen. De suikeropbrengst na een late zaai was vergelijkbaar met die van vroeg gerooide vroeg gezaaide bieten, mits er later gerooid werd en dus eenzelfde aantal groeidagen kon worden bereikt. Toch wezen de proeven op een tendens tot opbrengstverhoging wanneer de bieten vroeger gezaaid werden. De genetica is ondertussen zodanig goed dat er in de vroeg gezaaide percelen niet noemenswaardig meer schieters geteld worden.

Wat de opbrengst van dit jaar betreft, wijzen de staalnames van de suikerfabrieken op een gemiddelde opbrengst.

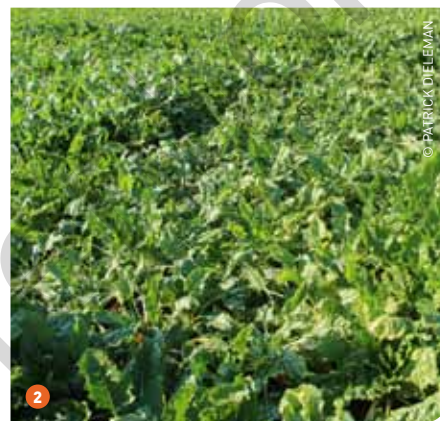
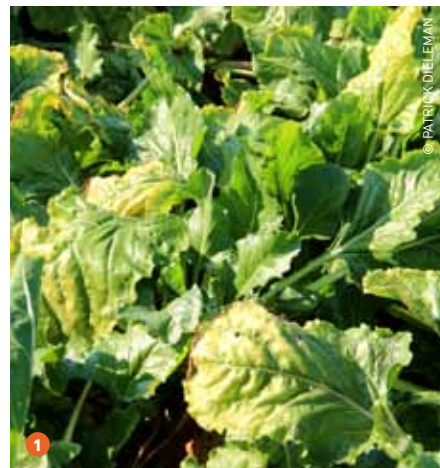
Rassenproeven

We bezochten ook 2 van de 8 percelen waarop dit jaar de vergelijkende rassenproeven werden aangelegd. Het perceel in Lens Saint Rémy is zeer licht besmet met de bietencystennematode (38 eieren en larven per 100 g grond in het profiel 0 tot 60 cm). Dit laat toe om het opbrengstpotentieel van nematodentolerante rassen te vergelijken met dit van de klassieke rhizomanierassen. In de proef werden 14 nematodentolerante rassen opgenomen en één resistent ras. Er worden ook 17 rassen voor erkenning in het eerste proefjaar en 13 rassen in het tweede proefjaar getest.

In Lens St Rémy was het ook de bedoeling om de rasgevoeligheid voor bladziekten en de reactie op een fungicidenbehandeling van de beproefde rassen na te gaan. Theoretisch moest het proefperceel eind juli een behandeling krijgen tegen bladziekten. Door de geringe ziektedruk werd die overgeslagen. "Dit is verantwoord wanneer de planten minder dan 40 dagen voor de oogst nog niet aangetast zijn", zei onderzoeker André Wauters. "Iemand die één behandeling toepaste, kan dezelfde redenering doortrekken om af te zien van een tweede behandeling omdat die niet rendabel zal zijn. In een proef met meerdere rassen, vorig jaar, in Gesves haalden de meeste variëteiten geen voordeel uit een behandeling. In de rassenproeven houden wij de strategie aan om pas te behandelen na 110 dagen. Daardoor ondervinden de minder tolerante

rassen wat nadeel ten opzichte van de tolerante rassen. We behandelen daarin niet preventief. We zien in de ons omringende landen tegengestelde strategieën: in Nederland wordt zeer sterk behandeld, maar in Frankrijk heeft men het geweer van schouder veranderd. Daar wordt nu alleen behandeld tegen bladziekten wanneer het echt nodig is."

Op een tweede perceel in Gingelom is een heel hoge nematodenbesmetting aanwezig. Dat hangt deels samen met het teeltplan van de landbouwer, waarin behalve suikerbieten om de 5 jaar ook spruiten voorkomen. "Omdat spruiten net als veel andere kruisbloemigen ook waardplanten zijn voor het bietencystenaaltje zitten we met een rotatie van 2 op 5, of dus meer dan 1 op 3. Op een dergelijk perceel zal een normaal ras aanleiding geven tot een stijging van de aaltjespopulatie. Met een tolerant ras zal het aantal normaal gezien stabiliseren of lichtjes achteruitgaan, maar bij een aantasting met meer dan 2000 eitjes en larven per 100 g grond zullen ook tolerante rassen de populatie licht verhogen. Bij een resistente variëteit wordt een reductie van 50 tot 80% verwacht." Op het proefveld was het effect van de hoge aaltjespopulatie op de normale rassen opvallend. Omdat de aanwezigheid van aaltjes de opname van magnesium verstoort, waren op het blad van de normale rassen, maar ook op dat van sommige tolerante rassen symptomen van magnesiumgebrek waar te nemen. "In een proef stelden we vast dat het toedienen van 50 l vloeibaar magnesium (het equivalent van 200 kg kieseriet) in het vierbladerenstadium op zwaar besmette

1 Magnesiumgebrek kan ook wijzen op de aanwezigheid van aaltjes. **2** In het zwaar met aaltjes besmette proefveld was het contrast groot tussen perceeltjes met tolerante en met gevoelige rassen.

percelen een toename gaf van de suikeropbrengst met 800 kg/ha. Een dergelijk effect konden we niet bereiken door een supplement stikstof toe te dienen." ■